

«Вікна» Дж.Овертона (частина 1)

... В 70-80р минулого століття в СРСР тільки пошепки говорили про «підступну західну психіатрію». На початку 90х ми почали знайомитись з «Нейро-Лінгвістичним Програмуванням» (зокрема).

Якщо відкинути тодішні легенди і домисли про **НЛП**, то «**еріксонівський гіпноз**» (НЛП називали і так), або ще «**м'який гіпноз**» — **ми розуміли як психотерапію-психіатрію**. Як засоби спрямовані на **лікування** окремої **людини**. Або на маніпулювання окремих — індивідом.

Ми розуміли НЛП-фахівця як майстра роботи з психікою індивіда (лікування фобій/ залежностей, «сімейна психотерапія», тощо)

Поняття «гіпноз недирективний», тобто ті гіпно-засоби/ -техніки/ -технології масованого впливу на великі маси людей/ соціогрупи/ соціоклуби — залишалось маловідомим.

Розуміння того, що сучасні інформ-мережі, засоби ЗМІ задіяні в широких і достатньо глибоких соціопсихологічних (і інших) процесах — тільки-но виникає. Тому консервативність і «наукова беззубість» наших наукових еліт(так само як і безпомічність освітянської галузі) спонукає ентузіастів провести хоч якісь ознайомчі студії.

Як часто буває, стаття про Вікна Овертона потрапила через фейсбук, авторство невідоме. Однак ми вдячні незнайомій людині, що підштовхнула нас, дилетантів, до знайомства з цікавим матеріалом. Текст — повний оригінал з інтернета.

ТЕХНОЛОГІЇ ВІКНА ОВЕРТОНА

Чи чули ви коли-небудь про "вікно Овертона"?

Якщо ні, то — рекомендую прочитати цю **ТЕХНОЛОГІЮ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ЧОГО ЗАВГОДНО**.

Вам стане зрозуміло, як, наприклад, легалізують гомосексуалізм.

І одностатеві шлюби.

Багатьом стане абсолютно очевидно, що : робота з легалізації педофілії й інцесту — буде завершена в Європі вже в найближчі роки.

Як і дитяча евтаназія, до речі.

... Джозеф Овертон описав, як абсолютно чужі суспільству ідеї були підняті з помийного звалища громадського презирства, відмиті і, врешті-решт, законодавчо закріплені.

Згідно з «Вікнами Овертона», для кожної ідеї або проблеми в суспільстві існує так зване «Вікно Можливостей».

У межах цього «Вікна» ідею можуть (або не можуть) : широко обговорювати, відкрито підтримувати, пропагувати, намагатися закріпити законодавчо.

Вікно «рухають», змінюючи тим самим спектр можливостей. Від стадії «**немислиме**» (абсолютно чуже суспільній моралі), до стадії «**актуальна політика**».

Тобто : до стадії, коли ідея/ проблема вже широко обговорена (прийнята масовою свідомістю). І закріплена в законах.

Це не «промивання мізків» як таке. Це технології — ще тонші.

Ефективними їх робить :

- а) послідовне, системне застосування
- б) і непомітність (для суспільства-жертви) — самого факту впливу.

Нижче ми на прикладі **розберемо, як** (крок за кроком) **суспільство починає спершу** обговорювати : щось «**неприйнятне**».

... Потім суспільство починає вважати це «доречним». Вважає — «припустимим». (це ж — «десь», не у нас, у інших народів).

І, зрештою, суспільство мириться з новим законом, що закріплює й захищає колись «немислиме».

... Ну, якщо це і трапляється в нашій країні, то не з моїми співвітчизниками. Не з такими як «Я»...

... Отже візьмемо **для прикладу щось «абсолютно неймовірне»**.

Наприклад — «**канібалізм**». Візьмемо **ідею : легалізувати «право громадян на поїдання»** — **одне одного/ собі подібних**.

Всім очевидно, що **прямо зараз немає можливості** розгорнути «пропаганду канібалізму» — суспільство стане дибки.

Така ситуація означає, що проблема «легалізації канібалізму» знаходиться в «нульовій стадії Вікна Можливостей».

Ця стадія (згідно з теорією Овертона) називається «Немислиме». Змоделюємо тепер, як це «Немислиме» буде реалізовано. Пройшовши всі стадії Вікна Можливостей.

ТЕХНОЛОГІЯ

Повторимо : Овертон описав **технологію, яка дозволяє легалізувати абсолютно БУДЬ-ЯКУ ідею**.

Зверніть увагу!

Овертон не концепцію запропонував, не думки свої сформулював деяким чином.

Він описав уже працюючу технологію.

Описав таку послідовність дій, виконання якої незмінно призводить до бажаного результату.

Овертон пояснив, що в якості **зброї для знищення людських спільнот** — така технологія може бути ефективнішою за термоядерну зброю.

ЯК ЦЕ СМІЛИВО !

...Тема канібалізму (поки ще) огидна й абсолютно не прийнятна в суспільстві. Розмірковувати на цю тему небажано : ні в пресі, ні, тим більше, в пристойній компанії.

Поки що це явище — немислиме, абсурдне ? Явище заборонене ?

Відповідно, **перший рух Вікна** Овертона — **перевести** «тему канібалізму» **з** області «**Немислимого**» — **в** область «**Радикального**».

Тобто, **зробити** «спробу поговорити», адже **у нас свобода слова**.

То чому б не поговорити «про канібалізм»?

... **Вчені взагалі мають говорити про все** підряд — для вчених, для «освічених-розкутих» **немає заборонених тем**, вони мають усе вивчати.

А раз така справа, то — **скличемо етнологічний «симпозіум»** на тему : «**Екзотичні обряди племен Полінезії**». Обговоримо на ньому «історію предмета». Введемо її в «науковий обіг».

І отримаємо факт : авторитетні висловлювання «про канібалізм».

Бачите, «**про людю-жерство**», виявляється, **можна предметно** поговорити.

І залишитися в межах, так би мовити, **наукової респектабельності**.

... **Вікно Овертона вже зрушилося**.

Тобто **вже зафіксовано перегляд** — **позицій**.

Тим самим **забезпечено перехід** : **від непримиренно негативного ставлення суспільства до ставлення більш позитивного/ терплячого**.

Одночасно з навколо-науковою дискусією неодмінно **має з'явитися яке-небудь** «Суспільство **радикальних канібалів**».

І нехай воно буде представлено **лише в інтернеті** — **радикальних канібалів** неодмінно — помітять. І процитують. У всіх потрібних ЗМІ.

.....

... **Для початку** достатньо публікувати **розповіді** про те, **що думають про поїдання людського м'яса** :

- **британські (новозеландські/ аргентинські і т.ін.) вчені**
- **і які-небудь радикальні відморозки** (іншої природи).

Результати першого руху — «**вікна Овертона**» :

неприйнятну — **тему** введено — **в обіг**,

табу десакралізовано, табу — «розвінчали»

і сталося **руйнування однозначності проблеми**.

- Створено «градації сірого».

ЧОМУ Б І НІ ?

Наступним кроком **Вікно переводить** «тему канібалізму» з «**Радикальної**» сфери в сферу «**Можливе**». Як це робиться ?

На цій стадії **продовжуємо цитувати** : «вчених/науковців/ культурологів». Адже не можна ж відвертатися від знання?

А **кожен, хто відмовиться** це **обговорювати, має бути за-тав-ро-ва-ний**. Як **ханжа**. **І лицемір**.

Відтак : **обов'язково** — треба **придумати «канібалізму»** — **елегантну назву**.

Щоб не сміли всілякі фашисти «навішувати на інакомислячих» ярлики зі словом на літеру «Ка».

Увага! Створення евфемізму — це дуже важливий момент.

Для легалізації «немислимої» ідеї **необхідно підмінити** її справжню назву.

Не-ма-є більше «канібалізму».

Тепер це називається, наприклад, «**антропофагія**».

... Правда цей термін зовсім скоро замінять ще раз. Визнавши і це визначення «образливим».

Мета вигадування **нових назв** — **відвести суть** проблеми **від її означення**, відірвати форму слова від його змісту.

«Канібалізм» (**людятино-жерство**) перетворюється на → «антропофагію» (**людод-їдство**).

А потім → в «антропофілію». («**людятино-любство**»).

Схоже на те, як злочинець змінює прізвища. І паспорти.

... Паралельно з «грою в імена» відбувається створення «опорного прецеденту» — історичного, міфологічного, актуального або просто вигаданого. Але головне — «прецедента уже легітимізованого».

«**Опорний прецедент**» і **буде** знайдений (або придуманий). Як «**доказ**» **того, що** «антропофілія» («**людятино-любство**») — може бути (в принципі) узаконена.

Тепер, хіба що, «**ворог істини і прогресу**» **заперечуватиме** наступні «**опорні прецеденти**» — «**легітимізовані історією (наукою і т.ін.) факти**»...

«... А ви **пам'ятаєте легенду** : про самовіддану матір, яка напоїла своєю кров'ю вмираючих від спраги дітей?».

«... **А історії античних богів** ? Котрі поїдали взагалі усе підряд, — у римлян це було нормою!»...

Кінець 1 частини